

Katowice, 07.01.2022 r.

Dr hab. Katarzyna Czernek-Marszałek, prof. UE Katowice
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Katedra Teorii Zarządzania

Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Krzysztofa Celucha sporządzona w ramach postępowania habilitacyjnego prowadzonego w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, zgodnie z treścią wniosku Habilitanta – w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

Opinia całokształtu dorobku Pana Doktora Krzysztofa Celucha została sporządzona w odpowiedzi na pismo z dn. 15 listopada 2021 r., w którym Przewodnicząca Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – prof. dr hab. Aldona Glińska-Noweś – poinformowała mnie, iż w związku z wnioskiem habilitacyjnym dr Krzysztofa Celucha, wszczętym w dniu 31 maja 2021 r., a także w związku z wyznaczeniem składu Komisji habilitacyjnej przez Radę Doskonałości Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości UMK w dniu 26 października 2021 roku, powołano mnie na Recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego dr Krzysztofowi Celuchowi w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (podstawa prawna: art.221, ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.).

Postawę przygotowania recenzji stanowiła dokumentacja obejmująca:

Wniosek z dnia 31 maja 2021 oraz załączniki:

- 1) Dokument stwierdzający posiadanie stopnia doktora nauk humanistycznych;
- 2) Autoreferat na temat dorobku i osiągnięć w pracy naukowo-badawczej – j. polski;
- 3) Wykaz osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny – j. polski;
- 4) Pendrive z zapisem wniosku i załączników w formie papierowej;
- 5) Informacje i dane osobowe.

1. Sylwetka Habilitanta

Dr Krzysztof Celuch ukończył studia magisterskie na kierunku Turystyka i Rekreacja na Wydziale Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (2006 r.) oraz w roku 2021 na Wydziale Turystyki i Rekreacji, Szkoły Głównej Turystyki i Hotelarstwa w Warszawie (kierunek Coaching stylu życia). Stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych uzyskał w roku 2012 w efekcie przygotowania rozprawy pt. „*Komunikacja w organizacji globalnej działającej w obszarze „przemysłu spotkań” na przykładzie stowarzyszenia Meeting Professionals International*”. Promotorem pracy był prof. UW dr hab. Maciej Mrozowski.

Od roku 2014 dr Celuch jest zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a także od roku 2018 jako *post-doc* kierujący projektem badawczym w Salzburg University of Applied Science w Austrii. Z przedstawionego przez Habilitanta oświadczenia z dn. 31.05.2021 r. wynika, że w roku 2015 ubiegał się On o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, a postępowanie habilitacyjne zostało zakończone wynikiem negatywnym.

2. Ocena dorobku naukowego Habilitanta

2.1. Uwagi ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, z późn. zm.) elementami podlegającymi ocenie w kontekście nadania stopnia doktora

habilitowanego jest, oprócz posiadania stopnia doktora: (1) posiadanie w dorobku osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: jednej monografii naukowej, wydanej przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia projektowego, konstrukcyjnego, technologicznego lub artystycznego oraz (2) wykazywanie się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Habilitant jako osiągnięcie w myśl art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) wskazał cykl powiązanych tematycznie publikacji naukowych, zatytułowany „*Zarządzanie doświadczeniem klienta w branży spotkań*”. Ocena tego osiągnięcia przedstawiona jest w pkt. 2.2. recenzji. Dodatkowo w dalszej części recenzji dokonano oceny pozostałych aktywności Habilitanta (pracy organizacyjnej, dydaktycznej, popularyzatorskiej), gdyż dopełniają one niejako obraz naukowej sylwetki Habilitanta.

2.2. Ocena osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego – cyklu powiązanych tematycznie publikacji naukowych pt. „*Zarządzanie doświadczeniem klienta w branży spotkań*”

Na cykl powiązanych tematycznie publikacji, wskazanych przez Habilitanta jako główne osiągnięcie, składa się 8 publikacji, z czego 2 stanowią raporty, zaś 6 pozostałych – artykuły w języku angielskim w czasopismach takich jak „*Journal of Destination Marketing & Management*” (Wyd. Elsevier), „*Electronic Markets*” (Wyd. Springer), „*International Journal of Event and Festival Management*” – 2 teksty (Wyd. Emerald), „*International Journal of Contemporary Hospitality Management*” (Wyd. Emerald) i „*Journal of Physical Education and Sport*”. Trzy spośród ośmiu publikacji napisane są samodzielnie przez Habilitanta, pozostałe we współautorstwie najczęściej przynajmniej dwóch autorów. Wszystkie publikacje ukazały się w latach 2017-2021, z czego najwięcej jest z ostatnich 2 lat (2020-2021), bo aż 6.

Autor podzielił problematykę składającą się na cykl na 3 główne nurty:

- 1) zdefiniowanie i doprecyzowanie istoty branży spotkań oraz określenie jej roli w gospodarce (publikacje 1-2);
- 2) „problem destynacji w zarządzaniu doświadczeniem klienta w branży spotkań” – tu należy dodać, że takie sformułowanie odnoszące się do danego nurtu jest zupełnie niejasne, co oznacza bowiem „problem destynacji w zarządzaniu doświadczeniem?” (publikacja nr 3);
- 3) wpływ wykorzystania nowoczesnych technologii, w tym sztucznej inteligencji (AI) na kształtowanie doświadczenia klienta w eventach (publikacje 4-8).

Przedstawieniu tych nurtów badawczych Autor poświęca niecałą jedną stronę autoreferatu (s. 5) i, co należy podkreślić, zupełnie nie zadaje sobie trudu przedstawienia powiązań między tymi nurtami, ani prezentacji pewnej chronologii rozwoju zainteresowań badawczych w ramach ww. nurtów. Nie skupia się także na uzasadnieniu, że ww. nurty, a w ich ramach 8 publikacji, stanowią spójny tematycznie, rzeczywiście przemyślany, zaplanowany cykl. Szczegółowe omówienie 8 publikacji zamieściłam w dalszej części recenzji.

W tym miejscu warto dodać, i jednocześnie mocno podkreślić, że dokumentacja, w szczególności autoreferat Habilitanta, nie jest niestety rzetelnie przygotowana.

Po pierwsze, tabela na s. 6. (brak numeru i tytułu) przedstawiająca spis publikacji zawiera w połowie (4 na 8 publikacji) błędne tytuły publikacji składających się na cykl tematyczny – tj. tytuły odmienne od tych w publikacjach załączonych jako elementy składowe cyklu. To rzecz, z którą jako recenzent czy członek komisji w przewodzie habilitacyjnym do tej pory w swojej karierze się nie spotkałam. Dotyczy to bowiem aż 50% tekstów, wskazanych jako główny element dorobku, stąd z formalnego punktu widzenia (gdyby nie numery doi., które są gdzieś w treści zamieszczone – ale też nie w odniesieniu do wszystkich tekstów – i są zgodne w tabeli i załączonych publikacjach) można by uznać, że na cykl publikacji składają się jedynie 4 teksty, z których – o czym szerzej mowa w dalszych rozważaniach – 2 stanowią wkład do dyscypliny ekonomia i finanse i są *de facto* raportami badawczymi.

Podobnie, błędne nazwy tytułów publikacji występują wykazie osiągnięć naukowych Habilitanta. Ponadto w autoreferacie w tabeli w miejscu, gdzie winno być wpisane wydawnictwo, Autor najczęściej umieszcza nazwę czasopisma, w pozycji nr 3 podane jest imię zamiast nazwiska jednego ze współautorów; innych błędów technicznych jest jeszcze sporo. Wszystko to, niestety, od początku stwarza wrażenie, że zwłaszcza autoreferat nie jest przygotowany z zachowaniem należytej staranności.

Po drugie treść autoreferatu pełna jest określeń nieprecyzyjnych czy niejasnych np. „*zbudowanie tożsamości branży spotkań*” – co owa tożsamość oznacza? (s. 9), „*Marki destynacji turystycznych są najistotniejszymi markami w branży turystycznej (Morgan, Pritchard, & Piggott, 2002). Zdaniem wielu badaczy (np. Im. Kim, Elliot, & Han, 2012) destynacje są produktami zbyt skomplikowanymi, by kreować ich marki, zwłaszcza biorąc pod uwagę dużą liczbę interesariuszy oraz trudności o charakterze administracyjnym*” (s. 11) – skoro nie można kreować marki destynacji, to nie można uznać, że marki te są najistotniejsze w branży turystycznej; „*[model] został wzbogacony o kapitał, zaufanie i satysfakcję*” – podczas gdy elementu kapitału (nie wiadomo też jakiego konkretnie) w samym modelu nie ma (s. 12); „*świadomość marki miejsca docelowego tworzy swoisty „efekt aureoli” i przynosi efekt sumaryczny*” – co to oznacza? (s. 13); w modelu na s. 16 przy doświadczaniu podejrzeń powinna być – zgodnie z oryginałem i opisem wyników – „*value co-creation/co-destruction*”, czyli „współtworzenie/destrukcja wartości”, a jest „współtworzenie wartości/brak tworzenia” – z merytorycznego punktu widzenia to znacząca różnica; „*z praktycznego punktu widzenia, badanie dodatkowo, identyfikuje popularne trendy, które w inny sposób mogły pozostać nieodkryte, takie jak rola słodczy i deserów*” – s. 26 – rola słodczy i deserów jako trend? Uwagi, które tu sformułowałam są tylko jednymi z wielu. Nie chodzi też o nadgorliwe wyszukiwanie potknięć czy błędów, które w każdej dokumentacji się przecież zdarzają, chodzi o logikę wyводу, precyzję wypowiedzi, rzetelność i staranność przygotowania dokumentacji, które w przypadku aplikowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego wydają się być elementami nieodzownymi i wręcz oczywistymi. Jeśli do tych uwag, dodatkowo doda się te dotyczące choćby użycia błędnych tytułów dla połowy publikacji w cyklu tematycznym, będącym głównym elementem oceny, tworzy się obraz – co prawda interesującego dorobku w cenionych czasopismach (o czym szerzej w dalszych rozważaniach) – ale przedstawionego niedbale, jakby na szybko i bez głębszej refleksji. A przecież przygotowanie dokumentacji to akurat element, który w stu procentach zależy od Habilitanta i obrazuje Jego szacunek do czytelnika i zaangażowanie w cały proces.

Odnosząc się do oceny poszczególnych elementów cyklu ośmiu publikacji, pierwszą z nich stanowi „*Raport – wpływ ekonomiczny przemysłu spotkań na gospodarkę Polski, 2015*”. Jest to efekt projektu realizowanego w zespole kierowanym przez Habilitanta w składzie: prof. dr hab. Ewa Dziedzic, prof. UEK dr hab. Jadwiga Berbeka, Magdalena Kondas, Wojciech Liszka, Kinga Soćko. Celem badania było określenie ekonomicznego znaczenia spotkań i wydarzeń, odbywających się na terenie Polski i ukazanie ich wkładu w gospodarkę. Oszacowano wkład przemysłu spotkań w PKB, liczbę uczestników spotkań i wydarzeń z kraju i zagranicy, wkład spotkań i wydarzeń w gospodarkę Polski w roku 2015, przeciętny czas trwania wydarzenia lub spotkania, wartość dodaną brutto i wkład przemysłu spotkań w tworzenie miejsc pracy. Co ważne, opracowano także model ekonometryczny, oparty na danych z GUS. Cenne jest także realizowanie badań w 3 fazach i wśród różnych typów podmiotów, a także wśród obiektów, w których prowadzone są spotkania. O ile sam fakt opracowania raportu ma istotne znaczenie dla przemysłu spotkań w Polsce i dla uzasadnienia jego przyszłego rozwoju, w mojej ocenie ta publikacja nie przyczynia się do wkładu Habilitanta w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości z dwóch podstawowych przyczyn.

Po pierwsze, jeśli oceniać wkład w konkretną dyscyplinę, to bezdyskusyjnie wkład tego raportu dotyczyłby dyscypliny ekonomia i finanse. Szacowanie bowiem udziału przemysłu spotkań w PKB, określenie wartości dodanej tego przemysłu, identyfikacja struktury wydatków uczestników spotkań i wydarzeń, ocena liczby miejsc pracy, itp. to bezwzględnie elementy makroekonomii, która zajmuje się tego typu zjawiskami. Sam zresztą Habilitant w autoreferacie nie próbuje nawet wskazać wkładu tego raportu w dyscyplinę, w ramach której ma otrzymać stopień dra habilitowanego, tj. w nauki o zarządzaniu i jakości. Co prawda na stronie 9 wspomina, że „*rezultaty dały podstawy do kolejnych badań oraz zbudowania tożsamości branży spotkań i wydarzeń w Polsce*”, co mogłoby stanowić punkt wyjścia do nawiązania do wkładu publikacji w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości – np. z perspektywy zarządzania branżą mającą specyficzne cechy (tożsamość), jednak Habilitant tego nie zrobił. Jednocześnie na s. 10. Habilitant wprost pisze „*zakres merytoryczny badań dotyczył aspektów*

ekonomicznych związanych z oddziaływaniem branży spotkań na gospodarkę kraju w odniesieniu do klasycznych elementów tj. wartości dodanej, PKB oraz zatrudnienia”.

Po drugie, ta publikacja – mimo że cenna z praktycznego punktu widzenia – w mojej ocenie stanowi przede wszystkim wkład do praktyki gospodarczej, a nie nauki. Tym bardziej, że Habilitant nie poświęca żadnej uwagi choćby metodyce opracowanego na potrzeby tego raportu modelu ekonometrycznego.

Dr Krzysztof Celuch nie wskazuje także jaki jest konkretnie Jego wkład w powstanie tej publikacji. Sam fakt, iż kierował zespołem autorskim tu nie wystarczy.

Takie same uwagi dotyczą drugiego raportu pt. „*Raport Poland Events Impact 2019 – Wpływ ekonomiczny przemysłu spotkań na gospodarkę Polski*”, Warszawa, Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula (współautorzy Neuhofer B., Kondas M., Liszka W.) Na s. 11 Habilitant twierdzi jedynie: „*Podobnie jak w przypadku wcześniejszego raportu, wkładem publikacji w rozwój nauk o zarządzaniu i jakości jest doprecyzowanie charakterystyki branży spotkań, pokazanie jej potencjału oraz podstawy do dalszych badań, w tym dotyczących budowania doświadczeń klienta*” – jest to wszystko, co Habilitant ma do powiedzenia w kwestii wkładu w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości, także wkładu własnego. Nie wystarczy wkładu w dyscyplinę opisać tak lakonicznie. Jeśli Habilitant chciałby zaprezentować swoją pełną świadomość na temat tego, jakie luki w nauce (dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości) wypełnia, powinien odnieść się do konkretnych szkół, nurtów czy teorii badawczych w zarządzaniu. Nigdzie w autoreferacie tego nie ma. Z powyższych przyczyn uważam, że oba raporty nie stanowią wkładu – po pierwsze w naukę, jednocześnie rzeczywiście mając duże znaczenie praktyczne/aplikacyjne, po drugie – w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości.

W kolejnej trzeciej publikacji pt. „*Re-conceptualizing customer-based destination brand equity*”, przygotowanej we współautorstwie z Dedeoğlu BB., Van Niekerk M., Weinland J. opublikowanej w cenionym czasopiśmie wyd. Elsevier pt. „*Journal of Destination Marketing & Management*” uwagę poświęcono określeniu wymiarów tworzących wartość marki destynacji i ich hierarchicznych relacji. Wymiary wartości marki, wcześniej obecne w literaturze, uzupełniono o kolejne w stosunku do których postawiono ciekawe hipotezy badawcze. Zastosowano modelowanie równań strukturalnych SEM na próbie 478 turystów odwiedzających miejscowość Alanya w Turcji. Wkładem tego tekstu w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości jest budowa nowego, bardziej kompletnego modelu Customer-Based Brand Equity (CBBE) i propozycja narzędzia pomiarowego komponentów tego modelu, a także rezultaty badań w postaci identyfikacji powiązań między komponentami np. wskazanie, że wartość hedonistyczna i funkcjonalna mają wpływ na zaufanie wobec marki destynacji. Wszystko to w moim odczuciu wpisuje się w nurt zarządzania destynacjami turystycznymi i wypełnia luki badawcze w tym zakresie, w szczególności w kontekście kreowania marki miejsca. W autoreferacie Habilitant nie wskazuje jednak wyraźnie jaki nurt w naukach o zarządzaniu i jakości wypełnia niniejsza publikacja i jaki jest konkretnie Jego indywidualny wkład w tym zakresie. Tego wkładu, niestety, podobnie jak w przypadku pozostałych publikacji wykazanych jako element cyklu, Habilitant szczególnie nie uwypuklił (osobiście wkład ten jednak dostrzegam). Podkreślę przy tym, że lakonicznie opisany wkład (ilościowy – tj. procentowy i jakościowy – opisowy) w wykazie osiągnięć nie jest tym, czego oczekuje się w przypadku opisu głównych składowych tematycznego cyklu publikacji w autoreferacie.

Kolejna, czwarta publikacja pt. „*The impact of artificial intelligence on event experiences: a scenario technique approach*”, Wyd. Springer (współautorzy B. Neuhofer, B. Magnus) z 2020 r. dotyczy sztucznej inteligencji i jej wpływu na kształtowanie doświadczeń związanych z wydarzeniami. Wykorzystano technikę scenariuszy oraz przeprowadzono badania jakościowe w postaci sześciu wywiadów fokusowych (*Focus Group Interview – FGI*) z 33 osobami dobranymi w doborze celowym. Za cenną w tym tekście uważam metodykę badań, w ramach której opracowano wizualizację klastrów poszczególnych scenariuszy z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego (Fig. 1. *Scenario cluster visualisation with Parmenides Eidos software*), a także opis poszczególnych scenariuszy i jak nazywają go Autorzy – model sztucznej inteligencji w ekosystemach doświadczeń związanych z wydarzeniami (*Framework of AI in the event experience life ecosystem*). Łączy on scenariusze przyszłości AI oraz wartość AI dla przemysłu spotkań oraz klientów, a także cechy AI oraz fazy doświadczenia związanego z wydarzeniami. Szkoda, że tej ciekawej metodyce badawczej i rezultatom badań w kontekście dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, a przede wszystkim w kontekście indywidualnego wkładu – Habilitant nie poświęcił w autoreferacie należytej uwagi.

Piątą publikacją w cyklu jest artykuł w czasopiśmie „*International Journal of Event and Festival Management*” Wyd. Emerald Insights, opublikowany w roku 2021, autorstwa wyłącznie Habilitanta.

Artykuł – załączony do wniosku – nosi tytuł „*Event technology for potential sustainable practices: a bibliometric review and research agenda*”, w tabeli w autoreferacie na s. 6. ma jednak inny tytuł: „*Events and technology towards a sustainable future: a bibliometric review and research agenda*”. Dodatkowo, w opisie w autoreferacie Habilitant – obok błędnego tytułu – zamieścił nie nr doi artykułu, a numer *submission* w ramach drugiej tury recenzji (revision 2) – tj. IJEFM-08-2020-0051.R2. Artykuł dotyczy znaczenia eventów dla zrównoważonego rozwoju. Habilitant przeprowadził przegląd literatury z wykorzystaniem technik bibliometrycznych w zakresie ICT i ich stosowania przy organizacji eventów. Wykorzystano technikę modularnego grupowania na podstawie 293 prac opublikowanych w ostatnich 30 latach, w efekcie identyfikując 4 główne obszary badawcze w zakresie podjętej problematyki. W artykule sformułowano 12 pytań badawczych, których brzmienie w oryginale (j. angielski) jest merytorycznie bardziej poprawne niż tłumaczenie na język polski użyte w autoreferacie np. RQ1, dotyczące eventów wirtualnych autoreferacie brzmi: „*Jak eventy wirtualne/hybrydowe i live streaming mogą odnieść się do tematu społecznej spójności i dostępności?*” – co Autor ma na myśli? W oryginale brzmienie jest następujące: „*How can the virtual events/hybrid events/live streaming address the social equity and accessibility challenges?*”. Podobnie jeśli chodzi o identyfikację wkładu tego tekstu do wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, Habilitant nie przedstawia tego wkładu ani wyczerpująco ani konkretnie. Na s. 20 pisze przykładowo: „*Badanie podsumowuje akademickie publikacje z poprzednich dekad i ma nadzieję przyczynić się do praktycznych działań poprzez przedstawienie zakresu technologii mogących potencjalnie wspomóc branżę eventową w dążeniu do bardziej innowacyjnej i zrównoważonej przyszłości...*”. To jednak za mało, gdy mowa jest o wkładzie w dyscyplinę na stopień doktora habilitowanego. To, co jako recenzent uznaję za wkład tego tekstu w rozwój nauki, stanowi nie tyle podsumowanie publikacji z poprzednich lat, ale identyfikacja 4 głównych obszarów badawczych, powiązanie poprzednich osiągnięć z przyszłością, w ramach której innowacje i postęp technologiczny będą stymulować praktyki związane ze zrównoważonym rozwojem (wkład teoretyczny i aplikacyjny). Samo osadzenie tej problematyki – a konkretnie innowacyjnego (w tym z wykorzystaniem nowych rozwiązań technologicznych ICT) zarządzania eventami i całym przemysłem spotkań – w rozwoju zrównoważonym, bardzo obecnie istotnym, jest w mojej ocenie cenne.

Szóstą publikacją w cyklu jest artykuł napisany we współautorstwie z B. Neuhofer i T.L. To i opublikowany w 2020 r. w czasopiśmie „*International Journal of Contemporary Hospitality Management*”, Wydawnictwo Emerald. Tytuł artykułu, bazując na załączonym do dokumentacji wydruku brzmi: „*Experience design and the dimensions of transformative festival experiences*”, w tabeli w autoreferacie Habilitant wskazuje kompletnie inny tytuł, a mianowicie: „*The psychological dimensions of transformative festival experiences*” – jest to już kolejna taka sytuacja. To co w tym przypadku może jednak świadczyć o tym, że do dokumentacji załączono właściwy tekst to wskazanie w opisie w treści autoreferatu właściwego tytułu i właściwego nr doi. Po raz kolejny jednak świadczy to o niedokładności i nierzetelności Habilitanta, która w tym przypadku – gdy nie ma monografii autorskiej, a stopień ma być uzyskany na podstawie cyklu publikacji – z formalnego punktu widzenia może wykluczyć publikację z zaproponowanego cyklu, a tym samym umniejszyć w tym zakresie dorobek Habilitanta. Nie powinno być tak, że to recenzent szuka zbieżności między wykazem artykułów w cyklu a załączonymi tekstami. Ta zbieżność – ze względów formalnych – nie powinna budzić jakichkolwiek wątpliwości.

W artykule podjęto tematykę psychologicznych wymiarów tzw. transformacyjnych doświadczeń festiwalowych. Do analizy tych wymiarów zastosowano konstruktywizm, a także dorobek z zakresu psychologii (m.in. do badania emocji, zaangażowania, itp.). W ramach metodyki zastosowano wywiady pół-strukturyzowane pogłębione z 31 osobami. Ten artykuł uważam za jeden z cenniejszych w cyklu. Niewątpliwie wnosi wkład do nauki, gdyż wykorzystanie psychologii pozytywnej w projektowaniu doświadczeń (co uczyniono w niniejszym tekście) pozwoliło zidentyfikować – przy użyciu właściwie dobranej metodyki badań jakościowych – wymiary umożliwiające wystąpienie doświadczeń transformacyjnych – osobistej transformacji wynikającej z silnych emocji jakie niesie ze sobą udział w wydarzeniu. Ponownie jednak Habilitant nie odnosi się szerzej do wkładu własnego i nie podkreśla wkładu w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości. Jako recenzent uznaję, że wkład ten odnosi się ponownie do zarządzania wydarzeniami, które wiążą się z wystąpieniem tego typu doświadczeń uczestników, jednak brakuje wprost nawiązania do tego elementu ze strony samego Autora wniosku. Jest to tym bardziej potrzebne, że Habilitant osadza rozważania w artykule w tzw. gospodarce doznań,

doświadczeń – ang. *experience economy*, co wiąże się wprost z dyscypliną ekonomia i finanse. Podkreślenie wkładu w zarządzanie byłoby tym bardziej zasadne.

Kolejną – siódmą – publikacją w cyklu jest artykuł pt. „*Customers’ experience of purchasing event tickets: mining online reviews based on topic modeling and sentiment analysis*”, autorstwa wyłącznie Habilitanta, opublikowany w roku 2020 w czasopiśmie „*International Journal of Event and Festival Management*”, Wyd. Emerald. Ponownie i w tym przypadku, w spisie publikacji w autoreferacie, ale także w opisie dotyczącym artykułu, Habilitant podaje zupełnie inny tytuł tj. „*Customers’ Perceptions towards Online Event Ticket Sellers Using Topic Moedlling*”. Ponownie sytuację “ratuje” zamieszczony nr doi artykułu, który jest zbieżny w artykule i dokumentacji. Jest to już trzeci błędny tytuł wśród ośmiu wykazanych publikacji w cyklu. Artykuł dotyczy badania odczuć uczestników eventów oraz ich oceny dotyczącej zakupów na platformach biletowych. Jeśli chodzi o zastosowaną metodykę, to wykorzystując opinie konsumentów na stronie Trustpilot, przeanalizowano ok. 19 tys. komentarzy zamieszczonych w latach 2013-2019. Z wykorzystaniem analizy sentymentu zidentyfikowano pozytywne i negatywne odczucia użytkowników internetowych i wyodrębniono 4 kategorie sentymentu tj.: pozytywny, negatywny, obojętny i złożony. Wskazano też 10 wymiarów, do których uczestnicy eventów przywiązują wagę. Za ceną w artykule uznają z pewnością zastosowaną metodykę badań – połączenie tokenizacji – rozbijanie tekstu na najmniejsze jednostki w zdaniu tj. tzw. tokeny, lematyzacji – wyszukiwanie pokrewnych słów, a także ukrytej alokacji Dirichleta (LDA) ze wspomnianą analizą sentymentu w odniesieniu do badania doświadczeń użytkowników związanych z kupowaniem biletów *online* – jest z pewnością nowatorskie i ciekawe. Wnioski z badań zawierają także cenne rekomendacje praktyczne np. dla przedsiębiorstw w formie *online* sprzedających bilety na różnego rodzaju wydarzenia. Po lekturze całości tekstu dostrzegam wkład w nauki o zarządzaniu i jakości, w zakresie zarządzania wydarzeniami. Ponownie jednak w autoreferacie także i w tym tekście brakuje jasnego wskazania ze strony samego Habilitanta jaki jest wkład tych badań w naukę, w szczególności w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości – w konkretne nurty/szkoły/podejścia, itp. Jest to w tym przypadku tym bardziej zasadne, że skoro badani byli konsumenci (strona popytowa rynku – co mogłoby sugerować wkład w ekonomikę konsumpcji) oraz kontekst stanowi ponownie tzw. *experience economy*, czytelnik mógłby domniemywać, że wkład dotyczy dyscypliny ekonomia i finanse.

Ostatnią publikacją w cyklu jest artykuł opublikowany samodzielnie przez Habilitanta w 2021 r. w czasopiśmie „*Journal of Physical Education and Sport*” pt. „*Hashtag usage and user engagement on Instagram: The case of #foodfestivals*”. Podobnie i w tym przypadku, Habilitant zamieścił w autoreferacie – w tabeli i dalej w opisie – zupełnie inny tytuł, tj. „*How many hashtags i too many? A case study of #foodfestivals experience*”. Jedyne zgodny numer doi. pozwala stwierdzić, że zamieszczony w załączniku artykuł to ten, który widnieje w wykazie i który ma być oceniony, jednak pod innym tytułem.

Celem artykułu jest ustalenie do jakiego stopnia hashtagi wpływają na zaangażowanie użytkowników Instagrama, a także ustalenie sposobu w jaki hashtagi komunikują w mediach społecznościowych doświadczenie klienta w zakresie uczestnictwa w festiwalach. Przeanalizowano posty opublikowane na Instagramie przy użyciu hashtagu #foodfestivals, a także badano powiązania między liczbą hashtagów a zaangażowaniem uczestników oraz np. długością hashtagów i tym zaangażowaniem. Wkład artykułu w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości odnosi się do zarządzania wydarzeniami z wykorzystaniem mediów społecznościowych, dostrzegalny jest także wkład o charakterze aplikacyjnym. Cena w przypadku tego tekstu jest tematyka – bardzo aktualna, dotycząca współczesnych trendów w zakresie organizowania i promowania wydarzeń z wykorzystaniem mediów społecznościowych, przy aktywnym uczestnictwie uczestników festiwali kulinarnych, które coraz częściej – pomijając współczesne problemy związane z podróżowaniem spowodowane przez COVID-19 – są bodźcem odwiedzin w destynacjach turystycznych, a także wartość praktyczna. Ponownie szkoda, że Habilitant nie osadził tego zagadnienia szerzej w konkretnych teoriach/podejściach z dyscypliny, a także – w tym kontekście – nie uzasadnił wkładu w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.

2.3. Ocena istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Analizę dorobku Habilitanta utrudnia fakt, iż w wykazie osiągnięć naukowych zamieścił On także publikacje, które powstały przed rokiem 2012, czyli przed uzyskaniem stopnia doktora (dodatkowo,

Autor wniosku nie wskazał nigdzie syntetycznie – np. ilościowo – jaki był Jego dorobek przed uzyskaniem stopnia doktora, a jaki po, dodatkowo, zamiast numeracji wszędzie zastosował wypunktowanie). Moja ocena dotyczyć będzie jedynie publikacji, które ukazały się po roku 2012. Te, które dotyczą roku 2012, ale nie zostały wskazane przez Habilitanta jako publikacje powstałe już po uzyskaniu stopnia doktora (tj. które ukazały się później niż w lipcu 2012) nie będą przeze mnie uwzględniane.

Prace Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora koncentrowały się na zagadnieniach związanych z przemysłem spotkań czy szerzej komunikacją w organizacjach globalnych.

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant opublikował 7 monografii, z czego aż 6 bez współautorstwa, a jedna współautorska (udział dra Celucha wynosi 40%), trzy z nich są w języku angielskim. Monografie te ukazały się w latach 2014-2020 i są wydane w wydawnictwach jak np. Oxford: Goodfellow Publishers, Wyd. Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Wyd. MeetingPlanner.pl, Wyd. Vistula University w Warszawie, Wyd. Szkoły Głównej Turystyki i Rekreacji w Warszawie. Należy zaznaczyć, że liczba ta jest duża i w tym kontekście aktywność Habilitanta należy ocenić wysoko, trudno natomiast ocenić wartość merytoryczną tych monografii jako że żadna z nich ani nie została uwzględniona w cyklu ani nie została dołączona do dokumentacji. Nie wiadomo też, czy wszystkie monografie były recenzowane. Habilitant opublikował też (w latach: 2015-2016) dwa samodzielne rozdziały w monografiach wydanych przez Wyd. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Akademię Finansów Biznesu Vistula w Warszawie i opracował 31 artykułów (w j. polskim i angielskim) w czasopismach naukowych w latach 2013-2019. Są to artykuły w takich czasopismach o zasięgu międzynarodowym (choć nie są one najbardziej cenione) jak np. „*International Journal of Contemporary Management*”, „*Journal Socio-Economic Problems and the State*”, „*International Journal of Innovate Research & Development*”, „*International Journal of Engineering Sciences & Management*”, „*International Journal of Business Quantitative Economics and Applied Management Research*”, a także w czasopismach krajowych np. „*Ekonomiczne Problemy Turystyki*”, „*Kwartalnik Naukowy Uczelni Vistula*”, „*Ekonomiczne Problemy Usług*”, „*Prace Naukowe UE we Wrocławiu*” i in. Dość duża część tych publikacji, bo 22 na 31, jest autorstwa wyłącznie Habilitanta.

Na uznanie zasługuje bez wątpienia duża aktywność konferencyjna Habilitanta. W latach 2015-2021 dr Celuch brał udział w 36 konferencjach/warsztatach/spotkaniach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Zwłaszcza w zakresie konferencji międzynarodowych Jego aktywność zasługuje na wyróżnienie. Habilitant uczestniczył w takich cenionych międzynarodowo konferencjach naukowych jak np. *2nd, 3rd, 4th World Research Summit for Tourism and Hospitality*, organizowanej przez UCF Rosen College of Hospitality Management w Orlando, w USA (w latach: 2014 – 2017 r.) – warto dodać, że organizatorem konferencji jest uczelnia lokowana jako pierwsza w USA oraz druga na świecie w rankingu pod względem kształcenia w zakresie zarządzania hotelarstwem i turystyką, pracuje w niej wielu światowej sławy naukowców zajmujących się turystyką), *World Education Congress Faculty Conclave* w 2016 r. w San Francisco, *IMEX Faculty Forum* we Frankfurcie w Niemczech oraz w USA (2015-2016 r.), *THE INC (Tourism Hospitality & Events International Conference)* 2020 w Holandii. Habilitant uczestniczył także w cenionych w polskim środowisku konferencjach z zakresu turystyki np. w *VIII Gremium Ekspertów Turystyki* w roku 2016 (będąc jednocześnie członkiem komitetu naukowo-branżowego), czy w *Kongresie Turystyki Polskiej* organizowanej w Świdnicy, również w 2016 r.

Dr Celuch pełni funkcję kierownika zespołu badawczego w projekcie realizowanym w University of Applied Science w Salzburgu w Austrii (2020-2022), jest też członkiem zespołu badawczego w mini-grancie w grupie FUTURE w ramach Centrum Doskonałości IMSErt, UMK w Toruniu. Nie pełnił funkcji kierownika w żadnym projekcie finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki czy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Dużym atutem dorobku Habilitanta jest odbycie cennych staży naukowych. Pierwszym jest staż naukowy, w latach 2012-2016 w San Diego State University L. Robert Payne School of Hospitality and Tourism Management w USA. Podczas stażu dr Celuch jako post-doc kierował projektem badawczym pt. *Destination Marketing Organizations – economic and communication analysis*. Drugi cenny staż naukowy odbył – także jako post-doc – pracując w Departamencie Projektowania Doświadczeń na Wydziale Innowacji i Zarządzania w Turystyce w University of Applied Science w Salzburgu w Austrii. Podczas obu staży Habilitant dodatkowo realizował aktywności dydaktyczne.

Habilitant za swoją pracę naukową uzyskiwał wyróżnienia i nagrody. Przykładem jest nagroda podczas międzynarodowej konferencji THE INC 2020 w Leeuwarden (Holandia) za najlepszą prezentację oraz artykuł naukowy.

Dr Celuch jest także członkiem rad redakcyjnych 9 czasopism. Nie są to czasopisma z tzw. najwyższej półki, choć niektóre należą do znanych i cenionych wydawnictw np. *Journal of Hospitality and Tourism Insights* – Wyd. Emerald. Sama jednak liczba 9 czasopism polskich i zagranicznych, w których Habilitant pełni funkcję członka rady redakcyjnej, świadczy o Jego rozpoznawalności w środowisku. Potwierdzeniem tego faktu jest sporządzenie w latach 2012-2021 ponad 60 recenzji dla 13 czasopism krajowych i międzynarodowych, w tym cenionych w środowisku turystycznym w kraju i zagranicą i wysoko punktowanych na listach MEiN np. *Current Issues in Tourism* (Wyd. Taylor & Francis) (obecnie 140 pkt.).

Podsumowując informacje zebrane w tym punkcie można uznać, iż Habilitant – po roku 2012, tj. po uzyskaniu stopnia doktora – wykazał się dość dużą aktywnością naukową. Na wyróżnienie zasługuje zwłaszcza stopień umiędzynarodowienia Jego działań w tym zakresie.

2.4. Informacje naukowometryczne

W chwili składania wniosku Habilitant uzyskał sumaryczny *Impact Factor* za autorstwo/współautorstwo swoich tekstów wynoszący 12,927 (wartość umiarkowanie wysoka w naukach społecznych), łączna liczba cytowań Jego prac wynosiła 267 (w chwili sporządzania recenzji było ich 319), zaś indeks Hirscha wynosił 9 (obecnie na tym samym poziomie). Po uzyskaniu stopnia doktora otrzymał 692 pkt. zgodnie z wykazem MNiSW (dane obliczone przez Bibliotekę Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Wskaźniki cytowań świadczą o umiarkowanej, ale widocznej rozpoznawalności Habilitanta w środowisku krajowym i międzynarodowym. Analizując profil Habilitanta na google.scholar warto zauważyć, że liczba cytowań Jego prac znacząco wzrosła w roku 2021 i jest to efektem właśnie publikacji wykazanych jako składowe tematycznego cyklu, przedłożonego do oceny. Można zatem domniemywać, że w najbliższym czasie rozpoznawalność prac Habilitanta znacząco wzrośnie.

2.5. Dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski

Dorobek Habilitanta w wymienionych obszarach jest także bogaty.

Jeśli chodzi o pracę dydaktyczną Habilitant powołał Studenckie Koło Naukowe Turystyki Biznesowej „2B”, które za swoją aktywność było kilkakrotnie nagradzane, opiekował się także specjalnością „turystyka biznesowa” na studiach I stopnia oraz specjalnością „organizacja i zarządzanie wydarzeniami biznesowymi” na studiach II stopnia. Prowadził zajęcia w języku polskim i angielskim z 6 przedmiotów, głównie dotyczących przemysłu spotkań. Zajęcia dra Celucha są ocenane wysoko (w SGTiH Vistula uzyskał ocenę studentów = 4,88). Organizował także zajęcia terenowe dla studentów oraz pozyskiwał wykładowców wizytujących UMK w Toruniu.

Wypromował ponad 70 prac licencjackich i magisterskich. Dwukrotnie prace Jego podopiecznych były wyróżniane w konkursach na najlepsze prace dyplomowe. W roku 2015 pełnił funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim. Na podstawie dokumentacji w formie autoreferatu i wykazu osiągnięć nie można jednak stwierdzić czyja była ostatecznie obroniona (także nie wiemy kiedy) praca doktorska oraz kto był promotorem głównym.

W ramach programu Erasmus w latach 2012-2019 Habilitant wizytował m.in. Faculty of Tourism Akdeniz University w Turcji, nawiązał i kontynuuje także współpracę w zakresie dydaktyki z pracownikami uczelni zagranicznych z USA, Chin, Francji czy Austrii.

Ponadto w roku 2018 dr Celuch uzyskał 12. pozycję w rankingu Polska The Times jako Nauczyciel Akademicki Roku. Habilitant uczestniczył też w dwóch edukacyjnych programach europejskich, choć tu ponownie nie podano dat realizacji projektów. Pierwszym jest projekt pt. „*Tourism Education of the Future – kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji*” współfinansowany ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Drugim jest projekt pt. „*Edukacja turystyczna dla rozwoju regionu*” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jest też – lub był (ponownie nie podano zakresu czasowego) członkiem komisji oceniającej – the *Incentive Research Foundation USA*, oceniając wnioski dotyczące finansowania badań naukowych w obszarze motywowania pracowników.

Odnosząc się do dorobku organizacyjnego – m.in. latach 2011-2015 był członkiem zespołu przygotowującego program studiów I i II stopnia kierunku turystyka i rekreacja, członkiem senatu Szkoły Głównej Turystyki i Hotelarstwa Vistula, w roku 2017 pełnił funkcję członka zespołu AFiB Vistula przygotowującego uczelnię do akredytacji międzynarodowej CEEMAN oraz w latach 2018-2019 był członkiem zespołu SGTiH Vistula ds. akredytacji *The International Centre of Excellence in Tourism and Hospitality Education*.

W latach 2014-2021 brał udział w pracach 24 komitetów organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych. W przypadku części z nich pełnił funkcję przewodniczącego komitetu organizacyjnego. Jest członkiem kilku krajowych i międzynarodowych organizacji i towarzystw naukowych m.in. przewodniczącym regionu EMEA zarządu międzynarodowej rady dyrektorów fundacji czy członkiem *Society for Incentive Travel Excellence*. W dokumentacji nie podano jednak od jakich lat pełni to członkostwo.

Habilitant ma liczne kontakty z sektorem gospodarczym. Kieruje/kierował (ponownie nie wiadomo w jakim okresie) Centrum Badań Turystycznych Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu, jest też inicjatorem i koordynatorem Rady Biznesu Szkoły Głównej Turystyki i Hotelarstwa Vistula w Warszawie. Po uzyskaniu stopnia doktora wykonał co najmniej 4 ekspertyzy dla biznesu, tj. w latach 2013-2015 np. *Raport Przemysł Spotkań i Wydarzeń w Polsce – Poland Meetings and Events Industry*, Wydawnictwo Polskiej Organizacji Turystycznej. Był też autorem 11 innych ekspertyz, ale one obejmują lata 2005-2012, zatem być może tylko część z nich realizowana była po uzyskaniu stopnia doktora. Habilitant jednak nie wyodrębnił prac eksperckich wykonanych przed i po doktoracie.

Na podkreślenie, w zakresie działań popularyzatorskich zasługuje praca Habilitanta w ramach projektu *Future Leaders Forum* – wydarzenia organizowanego corocznie podczas *Meetings Week Poland*. Habilitant za działalność popularyzatorską w latach 2018-2020 znalazł się wśród 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej turystyce według portalu WarszaTurystyka.pl, zaś Polska Organizacja Turystyczna oraz Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce wyróżniły Go jako laureata konkursu na Ambasadora Kongresów w Polsce. W 2012 roku Ministerstwo Sportu i Turystyki przyznało Habilitantowi dyplom uznania za zasługi dla rozwoju polskiej turystyki, a w roku 2015 otrzymał odznakę „Za Zasługi dla Turystyki” nadaną przez Ministra Sportu i Turystyki. Z kolei w roku 2012 *Convention Industry Council* w Waszyngtonie przyznało Habilitantowi nagrodę „*Pacesetter Award*” za krzewienie dobrych wzorców, dzielenie się wiedzą i kreowanie liderów w turystyce biznesowej.

3. Konkluzja

Podsumowując przedstawione w recenzji informacje i uwagi można sformułować ogólną konkluzję co do osiągnięć Habilitanta – dra Krzysztofa Celucha. Przede wszystkim, należy uwzględnić fakt, iż tematyczny cykl publikacji pt. „*Zarządzanie doświadczeniem klienta w branży spotkań*”, stanowiący główne osiągnięcie, będące podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, mimo wskazanych w recenzji niedociągnięć i braków – dotyczy to zwłaszcza uwzględnienia w cyklu dwóch raportów, które mają charakter prac eksperckich, nie naukowych oraz ewidentnie są spoza dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości – generalnie składa się z wartościowych prac, opublikowanych w dużej mierze w cenionych (choć nie zawsze lokowanych na najbardziej prestiżowych na światowych listach, choćby takich jak *Academic Journal Guide 2021*, dawne *ABS list*) czasopismach międzynarodowych. Cykl tych artykułów wnosi w moim przekonaniu znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, choć, co trzeba niestety podkreślić, sam Habilitant w autoreferacie nie przedstawił tego wkładu wystarczająco rzetelnie i solidnie, choćby odnosząc się do konkretnych szkół, teorii czy nurtów z zakresu zarządzania i luk badawczych, które w ich ramach wypełnia każda z przedłożonych publikacji. Ocena pozostałych elementów dorobku naukowego Habilitanta pozwala uznać, iż w tym zakresie wykazał się On istotną aktywnością naukową, zwłaszcza na polu międzynarodowym.

Nie budzi większych wątpliwości ocena pozostałych obszarów aktywności Habilitanta, zgodnie jednak z ustawą, nie stanowią one już (jak to miało miejsce w odniesieniu do poprzednich ram prawnych) kryteriów oceny. Są jednak ważne, pokazując pełną sylwetkę Habilitanta, stąd im także poświęcono uwagę w niniejszej recenzji.

Formułując finalną konkluzję, stwierdzam zatem, iż dorobek Habilitanta (ze szczególnym uwzględnieniem głównego osiągnięcia w postaci cyklu 6 z 8 wykazanych publikacji – publikacje nr 3-

8) oceniam pozytywnie. Dorobek ten spełnia wymogi Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, z późn. zm., art.219), a w szczególności kryteria oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W związku z powyższym rekomenduję Radzie Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu poparcie wniosku dra Krzysztofa Celucha o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości i wnioskuję o dalsze procedowanie w tej sprawie. Liczę na to, że wątpliwości, które pojawiły się po lekturze dokumentacji, zostaną rozwiązane przez Habilitanta podczas kolokwium habilitacyjnego.

Katarzyna Chmiel-Marnoch